СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LVIII. Ч. 265. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 14-го ЛИСТОПАДА 1950. — No. 265. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, NOVEMBER 14, 1950 VOL. LVIII.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ Закордоном — Тел. „Свободи": BErgen 4-0807, 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

ЗБІЛЬШЕНІ ВПЛИВИ РЕСПУБЛІКАНЦІВ НА ЗАКОРДОННУ ПОЛІТИКУ

Вашингтон, 12 листопада. — Одним з наслідків збільшеної республіканської репрезентації в Конгресі після останніх виборів будуть збільшені впливи цієї партії в сенаті на закордонну політику Злучених Держав. Це має виявитися в такий спосіб, що в сенатській комісії закордонних відносин кількість республіканців має бути збільшена з п'ятьох членів до шістьох і, як заповідають, президент має на це погодитися з уваги, що за найновішими обрахунками в сенаті буде засідати 49 демократів і 47 республіканців.

Щодо настрою през. Трумана після виборів, то він уже погодився з фактом, що вибори випали не по його сподіванням. Це пізнати з того, що після його повороту з поїздки яхтом на відпочинок по заливі Чесапік він виглядав зрівноваженим. Зрівноваження має бути виявом його примирення з обставинами і з відношенням партійних сил після виборів. Кажуть, що през. Труман згідний погодитися з республіканцями в закордонній політиці, одначе в справах внутрішньої політики він дальше буде обстоювати переводження суспільних реформ.

КОНГРЕСМЕН МЕЙСІ ВТРАТИВ МАНДАТ ПРИ ПОВНІМ ПЕРЕЧИСЛЕННЮ ГОЛОСІВ

Мінеола, Л. Ай., Н. Й. — Урядове поновне перечислення виборчих голосів, відданих на конґресмена в повіті Софолк, Н. Й., виказало, що новим конґресменом вибраний демократ Ернест Грінвуд 126 голосами більшости, а не дотеперішній конґресмен республіканець В. Кінсланд Мейсі, як це було проголошене негайно після виборів. Мейсі вславився безпосередньо перед виборами тим, що оприлюднив лист республіканського кандидата на сенатора, Генлі, до губернатора Дюї, в якому була згадка, що Дюї поможе Генлі при сплаченні його довгів на випадок прогри. Генлі перепав при виборах, Дюї вийшов переможцем, а тепер перепав ще й Мейсі. Він зажадав судової провірки голосів.

ВІДКЛАДЕНО ПОХОРОН ДРУГОГО „НЕВІДОМОГО ВОЯКА"

Вашингтон. — Департамент оборони відклав на неозначений час виконання пляну для перенесення тлінних останків якогось „Невідомого Вояка" з другої світової війни на Національний Цвинтар в Арлінґтон, під Вашингтоном. Це мало статися в травні наступного року. Департамент оборони виявляє, що похорон відбудеться в майбутності за попереднім належним повідомленням. Які були мотиви такого відкладення, не сказано. Можливе, що хочуть узяти до уваги тіло вояка, погибшого в Кореї.

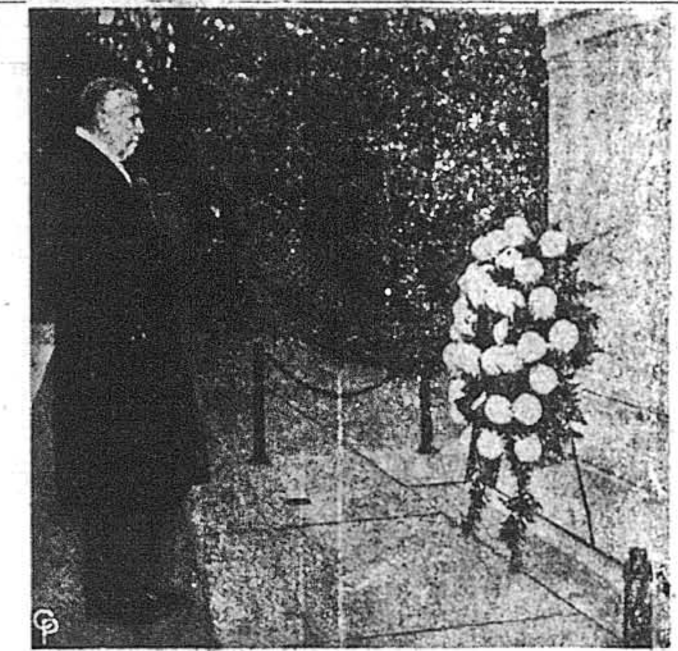
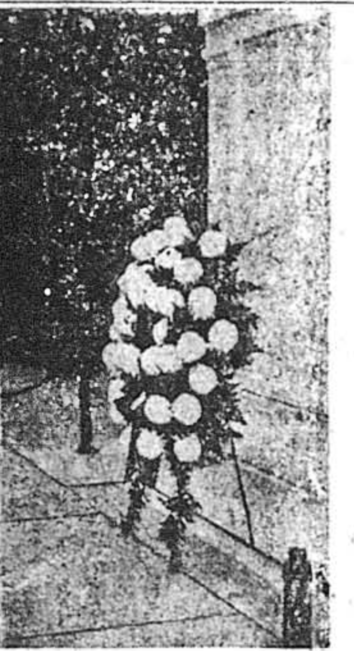
288,000,000,000 ДОЛЯРІВ ОСОБИСТОГО ПРИХОДУ

Вашингтон. — Особистий прихід громадян Злучених Держав дійде до $228,300,000,000 цього року, якщо вз'яти до уваги приходи за місяць вересень. Цифри, призбирані департаментом торгівлі виказують, що прихід за вересень зріс на $2,900,000,000 в порівнянні з приходом за місяць серпень. До цього причинилися заробітки з платень федеральних урядовців і бюрових робітників, яких число зросте нагло.

Захід починає розуміти, що найбільшим ворогом людства є Москва, незалежно від режиму

ЧЕРГОВИЙ ТВЕРЕЗИЙ ГОЛОС АНГЛІЙСЬКОГО ЗНАВЦЯ РОСІЇ І СХІДНОЇ ЕВРОПИ.

Ню Йорк, 13. листопада. — Після замітного голосу відомого публіциста В. П. Симса в нюйорському „Ворлд Телеграм енд Сан" з минулої п'ятниці про те, що не Китай і ніхто інший тільки Москва є найбільшим ворогом людства, на цю саму тему висловив в недільному Ню Йорк Таймс ще більш ясні і прецизні думки відомий англійський журналіст і знавець східно-европейських справ, колишній член британської військової місії в Москві під час другої світової війни — Едвард Кренкшо. — Автор твердить, що „200 мільйонів народу в Совєтському Союзі в жадному разі не всі є росіянів, але всі затії походять виключно від росіянів, великоросів, нащадків давних московинів, що впродовж століть колонізували величезні евразійські простори від Варшави до Пацифіку". — Автор дає докази, що зміна режимів не змінює справжнього характеру росіян та їх імперії, що завжди залишається такою самою імперіялістичною і агресивною на зовні та невільничою внутрі. Він в дальшому пригадує становища українців і білорусинів під час другої світової війни, які „вітали німецькі армії як визвольників, аж доки німці не виявили ще гіршої поведінки як москвини". Але це може послужити доказом, що пропаговане „братерство народів СССР є тільки фікцією" та що національні окремішности цих народів є „тепер важливим джерелом слабости СССР, актуальної і потенціяльної". Стверджуючи, що большевизм є виключно продуктом російського народу і російської землі, автор рекомендує теж відповідні політичні висновки для Заходу.

ГЕН. МАРШАЛ В ПОКЛОНІ ПЕРЕД ПАМ'ЯТТЮ ГЕРОЇВ. Секретар оборони стоїть в задумі перед пам'ятником Незнаного Вояка на Національному Цвинтарі Арлінґтон, перед яким зложено вінок від президента Трумана. В своїй промові з нагоди Дня Перемир'я ген. Маршал заявив, що „в цьому році ми вшановуємо пам'ять вже теж тисячів нових Героїв, що віддають своє життя в Кореї".

СЕКРЕТАР ФЛЬОТИ ВИЇЗДИТЬ НА ІНСПЕКЦІЮ НА ДАЛЕКИЙ СХІД

Вашингтон. — Секретар воєнної фльоти, Франсис П. Метюз, виїздить з Вашинґтону на Тихий океан і на Далекий Схід для провірки тамошніх відносин і на конференцію з ген. Доглесом МекАртуром. Він відвідає Перл Гарбор, острови Гвам, Филипини, Окінаву і Токіо в подорожі на Схід, а опісля повернеться через Алевтські острови й Аляску. Команда фльоти каже, що Метюз відбуде конференції не тільки з ген МекАртуром але й з іншими командантами Злучених Держав в різних постах на Тихому океані. Інспекційна подорож має тривати 20 днів.

СОВЄТИ МАТИМУТЬ 13-МІЛЬЙОНОВУ АРМІЮ В 1954 РОЦІ

Лондон, 13. листопада. — До 1954 року Совєтський Союз матиме армію з 12 до 13 мільйонів вишколених вояків, якщо його воєнна підготова продовжуватиметься дотеперішними темпами — твердить найновіший Річник Британських Збройних Сил. Ці припущення базуються на факті, що Совєти мають вже сьогодні під зброєю щонайменше 3,000,000 вояків і кожного року покликують нових 1,200,000 від закінчення останньої війни. Ця швидко зростаюча людська мілітарна сила агресивного большевизму буде предметом окремих нарад міністрів країн Атлантійського Пакту, що збираються на чергову сесію в Лондоні. На першому пляні цих нарад стоїть проблема озброєння Німеччини.

УСПІШНЕ ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк, 13. листопада. — Вчорашньої неділі українська громада Ню Йорку вшанувала річницю Листопадового Зриву успішним Святом, що відбулося в залі Вашінгтон Ірвінг Гай Скул, битком набитій публикою. На програму Свята склались дві доповіді: отамана УСС Никифора Гірняка в українській мові та адв. Михайла Пізняка в англійській мові. Обидві доповіді були незвичайно змістові і їх, головно доповідь М. Пізнака, публика багато разів перервала ентузіястичними оплесками. Так само успішні були рецитації Лідії Крушельницької і Иосипа Гірняка. На концертову частину програми склались виступи ансамблю бандуристів під проводом С. Ганушевського і Хору „Думка" під управою нового диригента І. Соневицького, та солістки-сопрано О. Тростянецької, якій на фортепіяні акомпаніювала Ольга Дмитрів. Свято, — відкрите головою Об'єднаного Комітету, адв. П. Гаврилком, — започаткувала американським гимном Марія Боднар. Імпрезу закінчено українським національним гимном.

ВІДБУЛАСЯ ДЕВ'ЯТА КОНВЕНЦІЯ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ОЛЕНА ЛОТОЦЬКА ПЕРЕВИБРАНА ГОЛОВОЮ ОРГАНІЗАЦІЇ. — НАСТУПНА КОНВЕНЦІЯ В ДІТРОЙТІ.

Филаделфія, 13. листопада. — Минулої суботи і неділі, дня 11. і 12. листопада, відбулася тут в приміщеннях готелю Ворвик дев'ята з черги конвенція Союзу Українок Америки, що стояла під знаком 25-ліття цеї організації. В Конвенції взяло участь около 50 управнених делегаток і стільки ж гостей.

Відкриття

Конвенцію відкрила коротким словом п-ні Олена Лотоцька, голова організації. Довший привіт виголосила сеніорка українського жіночого руху, голова Світової Федерації Українських Жіночих Організацій, п-ні Олена Кисілевська, що приїхала з Оттави, з Канади. Обидві бесідниці, вітаючи приявних згадували заслуги і дотеперішню працю Союзу Українок Америки, зокрема про його ініціятиву в створенні Світової Федерації Українських Жіночих Організацій, та про значення і завдання Союзу Українок Америки в нашому суспільному житті, зокрема в теперішню рішальну подіями пору.

Президія Конвенції

Предсідниччю конвенції вибрано Анну Бодак з Бруклина, Іванну Бенцаль і Анну Прокопович заступницями, а Іванну Рожанковську і Олександру Давидович секретарками в українській мові, а п-ні Бендзик і Рутинську, секретарками в англійській мові. До Комісій були вибрані: Виборча: Анна Сивуляк, Павлина Панамаренко, Марія Ясінська, Михайлина Княжинська і Катерина Пелешок; Резолюційна: Олена Штогрин, Олена Гординська, Цецилія Гардецька; Пресова: Павлина Будзол, Олена Мураль, Степанія Пушкар, Марія Фецашин і Антоніна Кульчицька.

Привіти

Серію привітів, що їх вислушувано або відчитувано продовж конвенції і на прийнятті, започаткував представник Українського Народного Союзу, його головний касір Роман Слободян, підкреслюючи головне факт великих заслуг організованого в Союзі Українок Америки жіноцтва в розбудові і в працях Українського Народного Союзу. Бесідник згадав, що доказом ставлення Українського Народного Союзу до праці жіноцтва може послужити факт, що вже 42 роки тому жінка увійшла до головної управи УНСоюзу в характері першої заступниці предсідника. Опісля три місця в головній управі і в екзекутиві УНСоюзу запевнено для жінок статутом. При цій нагоді він пригадав інтересний

(Докінчення на стор. 4-тій)

НОВА ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Олена Лотоцька — голова; містоголови: Антоніна Кульчицька, Катерина Пелешок, п-ні Прокопович, Олена Мураль, Олена Доглес і п-ні Білецька-Сидоняк; — Катерина Ярош — рекордова секретарка; Степанія Пушкар — фінансова секретарка; Марія Бабяк — касієрка; Контрольна Комісія: Марія Марусевич, Павлина Панамаренко та Петронела Фецюх; Цецилія Гардецька — пресова референтка; Іванна Бенцаль — організаційна референтка а Марія Голова — референтка стипендійна.

АЛІЯНТИ В КОРЕЇ ЗНОВУ В НАСТУПІ

ВОРОГ ПРОДОВЖУЄ ПЕРЕКИДУВАТИ ПІДКРІПЛЕННЯ В ЛЮДЯХ І ЗБРОЇ З МАНДЖУРІЇ

Токіо, 13. листопада. — Сили Об'єднаних Націй в Кореї продовжують свій наступ на цілому фронті Північної Кореї, відбивши спроби ворожого протинаступу в суботу в ночі і в неділю рано. Здобуто деякий новий терен та відбрано давній, що його було залишено зі стратегічних мотивів попереднього дня. В загальному фронт знову стабілізується та є майже нерухомий, як ворог продовжує одержувати масові підкріплення в людях і зброї з Манджурії, під постійними атаками аліянтської авіяції. Деякий тереновий успіх мали головно з'єднання Першої Кавалерійської Дивізії на критичному західному секторі фронту та відділи Морської Піхоти, що продовжують наступ на центральному фронті на резервуар Чангджин на манджурському кордоні. Комуністичні китайські і північно-корейські війська, натомість, наступали на зайнятому південно-корейськими військами правому крилі західної фронтової лінії, здобувши місто Сокчон. Про спроби ворожого протинаступу повідомляється теж зі східної ділянки фронту, де південно-корейські війська переправились через ріку Мйонгганг і є там у віддаленні ще тільки около 30 миль від корейсько-совєтського кордону. В протинаступі ворог мав відперти корейців около п'ять миль назад. В повідомленнях розвідки стверджується, що ворог почав масову концентрацію військ і воєнного матеріялу головно на західному секторі фронту, напівніч від здобутої аліянтами комуністичної столиці Пйонгянг. В цьому секторі ворог мав би вже зосередити дев'ять дивізій, три китайські і шість північно-корейських, проти яких стоїть три американські і чотири південно-корейські дивізії. Три до п'ять ворожих дивізій мали б бути на вразливому на можливість пролому правому крилі західної фронтової лінії. Сильні з'єднання всіх родів аліянтської авіяції, включно зі суперфортецями і ракетними літаками, продовжують бомбардувати комунікаційні получення з Манджурією. З'єднання ракетових літаків розбило вчора один ворожий конвой, який тількищо був переправився через ріку Ялу на корейську територію. Місто Сінуйджу на манджурському кордоні, що правило за тимчасову комуно-корейську столицю, було „вирадироване" повторними атаками аліянтських літаків і практично зрівнане зі землею і перестало існувати. На чергу приходять інші місцевості, головно ті, що мають комунікаційно-вузлове значення. Вміжчасі, з багатьох секторів аліянтського запілля повідомляється про скріплену комуно-партизанську активність. Стверджується, що цеї загрози початково не доцінювано. Проти партизанів бореться одна американська і одна південно-корейська дивізія.

● **Число вбитих американських вояків в Корейській війні до 4. листопада виносить 4,655. Пропавших є 4,283, усіх жертв 28,235.**

КОМУНІСТИЧНИЙ КИТАЙ ВІДКИНУВ ЗАПРОШЕННЯ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ

Лейк Соксес, 13. листопада. Уряд комуністичного Китаю відкинув вчора запрошення Об'єднаних Націй щодо вислання делегації, яка виступала б в Раді Безпеки на обвинувачення в справі китайської інтервенції у війні в Кореї. Натомість він прийняв попереднє запрошення до зізнань в справі Формози. Комуно-китайський міністер закордонних справ повідомив вчора генеральний секретаріят О. Н., що до Лейк Соксес виїжджає делегація з 9 осіб, яка не відповідатиме на закиди в справі інтервенції в Кореї, натомість „готова дискутувати" далеко-східні справи під власним кутом видження, іменно, „американської агресії" в Кореї і на Формозі. Американський представник в Раді Безпеки заявив, що це повідомлення тільки скріплює американське становище, щоби Рада без проволоки обговорила справу китайської інтервенції, яка є на порядку дня.

АРХИЄПИСКОП СТЕПІНАЧ УЗАЛЕЖНЮЄ СВОЮ ДОЛЮ ВІД ВАТИКАНУ

Загреб, Югославія, 12. листопада. — Засуджений на ув'язнення за воєнні злочини архиєпископ Степінач заявив вчора кореспондентові Н. И. Таймсу, С. Л. Солцберґерові, що йому цілком не залежить на його власній долі, та що він її узалежнює виключно від бажань Апостольської Столиці. Він вважає, що церква в жадному разі й в жадній країні не може бути невільником будь-якого режиму. Солцберґер відвідав архиєпископа у в'язниці Лепоглява, недалеко Загребу, за окремим дозволом маршала Тіта. Він міг говорити цілком свобідно. Він теж переказав архиєпископові вперше думку югославського уряду, що він може бути звільнений з в'язниці, якщо він вийде з країни або евентуально перейде до манастиря і не виконуватиме своїх архиєпископських обов'язків. Архиєпископ заявив, що в цій справі уряд може порозумітися тільки з Ватиканом, а йому самому це цілком байдуже. У в'язниці архиєпископ має окремий догляд, можливості працювати та має для молитви окрему каплицю. Кореспондент стверджує, що публічна югославська опінія в цій справі діяметрально поділена і одні, головно православні і навіть деякі католики, вважають його зрадником і злочинцем, якого треба повісити, а інші, головно хорвати, вважають його своїм героєм і мучеником.

ЛІКАРКА СХОПИЛА ДИТИНУ ДЛЯ ЗИСКУ

Санта Фі, у стейті Ню Мексик. — Визначна лікарка, д-р Нансі Кампбелл, яка спеціялізувалася в положництві, захопила дев'ятрічну дівчинку, Лінду Стамм, щоб дістати від її батьків окуп в сумі $20,000 на заплачення своїх довгів. Лінда се донька багатого будівельного підприємця Аллена Стамма. Д-р Кампбелл викрала її в п'ятницю, коли обоє батьки були поза домом. Дитині сказала, що бере її до її матері, яка нібн то поїхала на партію карт. У домі Стамма залишила записку, де батько має відобрати дитину за окуп. Батько після повороту повідомив поліцію і коли передавав бажану суму гроша, поліція й Еф Бі Ай приловили д-ра Кампбелл. Вона мала знамениту репутацію й тому її злочин викликав загальне здивування. Її професійні товариші твердять, що вона зійшла з ума. Стейт Ню Мексик передбачує кару смерти за схоплення дитини. Лінду найшли в здоровому стані в авті, тільки задурманену якимсь ліком.

ГЕНРІ ВОЛЕС ЗА ШВИДКЕ ОЗБРОЄННЯ АМЕРИКИ

Ню Йорк. — Генрі Волес, який як кандидат на президента ЗДА з уповаження Прогресивної партії кандидував на президента Злучених Держав в 1948 р. і мав підтримку комуністів, тепер зреформував свої погляди щодо відношення до Росії до такої міри, що в неділю видав зазив за збільшення збройної сили Америки „так швидко, як це тільки можливе", доки Росія й Червоний Китай не дадуть доказів, що вони справді мають на увазі мир, а не тільки саму пропаганду. Волес зрезигнував недавно з головства в Прогресивній партії і тому має тепер вільну руку у висказуванні своїх думок. Він заявив, що тепер уже не вірить, щоб можна дійти до замирення з Росією признаванням частини її домагань. Він теж признався, що змінив свою думку про допущення китайських комуністів до Об'єднаних Націй. „Так як похід на Тибет причиниться до зміни поглядів індійського премієра Негру на ролю китайців, так наїзд північних корейців на південних змінив моє переконання щодо комуністів. Коли Росія дозволила північним корейцям напасти і коли китайські війська увійшли до Північної Кореї і до Тибету, то стало ясним, що Росія намагається уживати інші народи до переміни холодної війни в гарячу" — сказав Волес у промові на форумі Комюніти Чорч, при 40 Іст 35 вулиця, в Ню Йорку.

В АМЕРИЦІ

● **Студент атлетики** Вінсент Рудді з університету Ню Йорк, використовував свою силу і справність на виконування грабункових „відвідин" мешкань з дахів. Поліція каже, що вартість викрадених ним речей виносить до 100.000 долярів.

● **Найменший успіх від 1934 р.** при виборах в „непрезидентськім" році осягнула Республіканська партія саме тепер. Не зважаючи на це, республіканці заповідають перемогу при найближчих президентських виборах.

● **Нема вже представників малих** партій в Конґресі. Останнім таким конґресменом був Віто Марканто-ніо з Американської Партії Праці в Ню Йорку. Тепер є один незалежний, Фрейзер Рімс, старенький адвокат з Толідо, в стейті Огайо.

В СВІТІ

● **Західні аліянти в Німеччині** відкинули німецьку пропозицію на фабрикацію в тій країні малої автоматичної зброї.

● **Британський уряд**, відмовивши в'їздових віз для цілого ряду комуністичних діячів, заставив Комінформ зрезигнувати зі заповідженого „Конґресу Миру" в Англії, — хоча його формально не заборонив.

● **Франція готова** взяти участь в нових розмовах чотирьох великодержав, але насамперед домагається від Совєтського Союзу „практичного виявлення доброї волі" — заявив міністер закордонних справ Шуман.

● **У зв'язку з перекидуванням** маси комуно-китайських військ на північ та у зв'язку з китайською інтервенцією у війні в Кореї, загроза комуністичного нападу на Формозу під цю пору практично перестала існувати — стверджується в поінформованих військових колах.

● **До зміни на постах** головнокомандуючого єгипетської армії та її шефа штабу дійшло на тлі внутрішньо-красвих непорозумінь.

● **Югославський уряд** почав гостру кампанію проти облудного совєтського „походу за мир", протиставляючи йому свою власну концепцію миру.

● **Націоналістичні партизани** на комуно-китайському континенті здобули від комуністів два міста недалеко Шанхаю.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
В Джерзі Ситі і закордоном:		Foreign and Jersey City Hates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	$ 6.50	Six months	$ 6.50
На три місяці	$ 3.50	Three months	$ 3.50

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПРОСТО З МОСТА

„Росія вживає Китай як зброю проти нас, так, як вжила для тої самої цілі червону Корею"; „Китай не є нашим ворогом"; „Китай, як такий не атакує Злучені Держави, а атакує їх тільки—Росія".

Такими словами зачинає Вилійем Филип Симс, від 30 років спеціяліст для закордонних справ у газетах Скрипс-Говарда, свою знамениту аналізу російсько-американських відносин у звязку з воєнними подіями на Далекому Сході, а зокрема з участю червоного Китаю по боці комуністичного режиму Північної Кореї. Симс пише: Які обставини не були б, а Злучені Держави не повинні в ніякому разі дати себе втягнути в війну з комуністичним Китаєм. Але якраз до цього змагає Росія. Згадуючи за стріляну війну, яка вже ведеться у різних частинах світу і не є льокальною, а ґльобальною, Симс стверджує, що всюди—наступає Москва. Ніхто інший, а тільки Росія всюди підбурює і творить світовий заговір проти Америки та інших демократичних країн. Росія уже почала Третю світову війну; „не дурім себе щодо цього", каже з притиском Симс. Вияснення цього явища не шукаймо в Кореї, Китаю, Індо-Китаю, Індії, Греції, Туреччині, чи деінде, а тільки—в Москві, бо Москва тим усім кермує.

Симс дораджує сказати те все Москві без обиняків та одночасно їй заявити, що Америка не буде боротись з китайцями чи іншими нещасними жертвами кремлівських спекуляцій, а зачне війну просто—з Москвою. Очевидно, якщо не дійде з нею негайно до якогось порозуміння. Симс виходить з того заложення, що Москва намагається втягати Америку в різні воєнні конфлікти. Зокрема вона хоче втягнути її в війну з Китаєм, яка коштувала б її дуже багато, а нічого не поправила б і не розвязала б ніякої проблеми навіть у такому випадку, якби Америка віднесла перемогу. Тому саме треба Москві сказати, що так не станеться, а якщо Америка буде змушена воювати, то вона зверне цю війну проти центра світового заговору проти Америки і демократій, яким є Москва.

„Ню Ворлд Телеґрам Енд Сан", який помістив цю статтю минулої п'ятниці, пише ще й в вступній статті про „Справжнього провинника", доказуючи ще окремо, що справжнім червоним аґресором на Далекому Сході є—Росія.

Ці голоси це ніщо інше, а тільки пересторога, щоб Злучені Держави, єдина сила, яка ще може стримати кремлівський похід на підбій світу, не дали себе втягнути в довгу і коштовну війну з червоним Китаєм. Це страх за те, що коли б Америка вичерпала свої сили в такій війні, Сталін загарбав би без труду всю Европу, яка без американської допомоги не є в силі себе оборонити.

Речі, про які пише Симс, добре відомі всім народам, що опинились у московсько-комуністичному ярмі. Вони знають, що корінь лиха є тільки в Москві. На кожному фронті, зверненому проти демократій і Америки, діє і приказує Москва, вживаючи для здійснювання своїх плянів чужих сил. Тому шкода кожної каплі крови на тих фронтах, бо якщо ту кров проливати, то тільки тоді, коли атака звернена прямо проти справжнього злочинця.

Симс думає, що коли Америка поставить так справу, то Москва призадумається і мир може бути ще врятований. В таке ми ніколи не вірили і не віримо теж і в цьому випадку. Як довго існуватиме головний провинник хаосу і неволі в світі, так довго не може бути мови про мир.

Загальна мобілізація

Несподіваний зворот в Корейській війні внаслідок військової інтервенції комуністичного Китаю цілковито перевернув пляни Злучених Держав щодо можливости вбиття клину між китайського піддиктатора Мао ЦеТунґа і кремлінського диктатора Сталіна та переміни Мао на азійського Тіта. Настала нова й дуже замотана ситуація, в якій важко визнатись як дипломатам, так і кореспондентам, які не були приготовані на наступ червоного Китаю. Щойно тепер вони пробують проаналізувати останні події, щоб прийти до якогось заключення.

Як армія комуністичного Північного Китаю почала розлітатися, китайські війська вступили в Корею під назвою „Корпусу для Втримання Миру". Цей корпус зорганізовано з Четвертої армії китайського ґенерала Лін Піяо, розміщеної на просторі від долини Янґце до Манджурії. Досі кинено до Кореї одну повну китайську дивізію і кілька незалежних полків та батальйонів. Поза рікою Ялу, в Манджурії, як про це згадує ген. Доґлес МекАртур, стоять інші китайські війська, готові до акції кожної хвилини. З китайських радієвих станцій ідуть дальші заклики до мобілізації цілої країни під гаслом визвольної акції проти Злучених Держав. Якщо над рікою Ялу появляться нові армії з глибини Китаю, не буде іншої ради, як кинути проти них американську повітряну силу, щоб не допустити до їхньої боєздатної організації так, як це робив ген. МекАртур підчас війни в Південній Кореї з військами Північної Кореї на їхній території.

Одначе повітряний напад на китайські армії справи не перерішує. Найновіший досвід виказав, що армій не можна знищити самим нападам з повітря. До цього треба таки сухопутних армій, як це було в попередніх війнах. Отже само собою вирине питання, кого туди післати? — Не буде іншої ради, як кинути проти китайців усю американську сухопутну силу, щоб спинити їхній наступ. У практиці це значило б, що треба увязнити всі американські сили на Далекому Сході.

Цю справу розуміють добре стратеґи з Пентаґону і тому кинулися до ґарячкової мобілізації усіх сил Злучених Держав. Тільки швидке створення нових американських армій і їхня готовість до боротьби в кожній частині світу може врятувати ситуацію і недопустити до війни.

Загальне переконання таке, що Росія не піде до війни проти Америки з її теперішніми силами. Тому Росія передумує, якби то американські сили зробити непридатними. Коли Росія побачила, що Америка перемагає в Кореї, тоді вона зрозуміла свою небезпеку. Китай не хотів вмішатися у війну в самих початках, хоч яка тоді слаба була Америка в Кореї. Аж тепер, коли вже Обєднані Нації викінчують війну, Китай пригадав собі справу „визволення Кореї" і потребу організації „Корпусу для Втримання Миру". Яка причина цього?

Були чутки, що сам Молотов їздив на розмову з Мао ЦеТунґом до Пайпінґу, щоб переконати його про необхідність приступлення до війни з Америкою. Треба припускати, що Молотов мусів щось Мао обіцяти, щоб спонукати його до діяння. Можливе, що такою обіцянкою було звернення Манджурії Китаєві, після того, як Москва забрала Манджурію під свою опіку. Отже, коли Кремль був спричинником нового китайського наступу, то виринає ще дальше питання, яку користь матиме з того Москва.

Відповідь на це ясна. Якщо Китай піде проти Америки, на Далекому Сході, тоді Росія матиме вільну руку на Заході. Тоді теж вона зможе кожної хвилини піти на Німеччину, на Тіта, на Іран, чи де інде. Америка не має іншого виходу, як розпочати загальну мобілізацію якнайшвидше і разом із державами Північно-Атлянтійського Пакту заскочити Росію новою силою. Тоді Росія ще раз подумає, чи йти їй війною на Захід, а якби й прийшло до третьої війни, то Америка була б на такий випадок хоч трохи приготована. Загальна мобілізація — це тепер чи не найважніша справа в Америці.

Над Росією збираються хмари

В неділю, 2 листопада, за п'ятьдесять центів можна було спостерігати р о з п а ч л и в и й крик в порожнечу жменьки російських еміґрантів проти нібито несправедливого ставлення західних демократій, зокрема ЗДА, до російського народу вцілому.

Офіційно ця імпреза називалася великим політичним мітинґом, зорганізованим двома організаціями: Лігою Керенського і СБОРН-им (Союзом боротьби за звільнення народів Росії). Ініціятори робили все, щоб привернути увагу до мітинґу і надати йому імпозантного характеру: в повідомленнях говорилося, що виступатимуть визначні американські, німецькі і російські оратори, особа Керенського теж мала привертати увагу, а також відома заля Менгетен Сентер.

Одначе вийшло далеко мізерніше: мітинґ відбувся не в великій авдиторії Менгетен Сентер, як сподівалися відвідувачі, а в мініяторній залі цього ж будинку на шостому поверсі. Але навіть і ця не була цілком заповнена. Абстрактні (бо не названі) визначні американці не прибули. Керенський пояснив це передвиборчою кампанією. Та загально відоме, що в такому часі щенайлекше дістати бесідників. До того мітинґ можна було легко відкласти на тиждень, аби дати можливість визначним американцям говорити до російської еміґрації. Справа в іншому: визначні американці певно не бажають в'язатися з чужою правдивій демократії поведінкою російської еміґрації. Люди, що зібралися в залі, давно втратили батьківщину, але послухавши їх, кожна стороння, але справедлива людина втратить до них симпатії: вони боряться начебто за ідеали свободи, але тут же сіють зерна поневолення, терору, конфліктів.

За столом, де висів американський державний прапор, засіли оратори. Головував А. Керенський, він говорив двічі: на початку і вкінці. Це вже трохи зогнута, але з живими рухами людина. Голос його дзвінкий і рівний. Свої твердження підкреслює, стукаючи п'ястуком по столу. Його голос то різко піднімається, то відразу падає до майже ліричного шепоту. Коли входить в азарт, обидві, простягнені вперед руки, здвигаються від гніву. А. Керенський говорив, що над Росією і над російським народом збираються тучі, що західній світ большевизм ототожнює з російським імперіялізмом, хоче ділити СССР на національні держави, відіпхнути Росію від Чорного моря геть до Уралу. На думку Керенского за комунізм має відповідати однаковою мірою, як Росія, так і, наприклад, Румунія. Він з обуренням вимахував пресовим бюлетеном АБН, де пишется про загарбництво росіян". Так вже пишуть й американці! А хто тут підписаний? Донцов! Це той Донцов, якого 1918 р. Австрія прислала до нас роз'єднувати Росію!" — вигукував далі А. Керенський.

Від російської ліги говорив Б. Ніколаєвський. Нічого особливого не сказав. Це був жмут стандартних думок на політичні теми, перемішаних особистими поглядами бесідника.

Філіпов, що говорив від імені нової еміґрації (відлам власовців) пересипав свій виступ цитатами з віршів і нідочого не зобов'язуючи патетично-ліричними фразами, в яких годі шукати було політичної дикції. Все, що тепер говориться і пишеться на заході і в ЗДА про Росію, це на думку промовця „кривава брехня".

Далі говорив німець Р. Гільдебранд. Це ще зовсім молода людина з виразно слов'янськими рисами обличчя. Його відрекомендували як учасника протигітлерівського спротиву, а тепер члена німецької ліги боротьби з нелюдяністю. Говорив довго; це була в основному приємна господарям мітинґу святкова промова.

Деяке оживлення наступило в залі, коли почав говорити Н. Набоков, музикант і композитор. Він назвав себе колишнім російським еміґрантом. Він нарікав на західніх політиків за низькопоклонство перед Кремлем, які їздили туди „обжиратись ікрою", а вертаючись хвалили комуністичний устрій. Далі звернувся до „клеветників Росії", назвавши підручники, по яких учать історію в американських каледжах і університетах, твором зграї фальшивополетників. Як і інші оратори, прохав при майбутньому конфлікті не роз'єднувати Росії (Росії аж по Ельбу. — Л. Л.).

Далі голова дав слово Юджіну Лайонсу, якого через його загальну відомість вважав за зайве рекомендувати. Говорив спочатку російською мовою, потім перейшов на англійську.

На закінчення Керенський відрекомендував „у к р а ї н ц я", який, як він (Керенський) сказав стоїть за самостійну Україну і (о диво!) поділяє російські погляди. Цей пан говорив українською мовою, але таке, що відразу вилітало з пам'яти.

Прийшла черга на ухвали й резолюції. Рішили, як сказав один оратор, учити американців вірно розуміти Росію і російський нарід. Керенський зачитав звернення до делеґатів ОН з абстрактно-туманним змістом. В оголошеннях повідомлялося, що виступи передаватимуться „Голосом Америки".

На закінчення виявився з публики ще один оратор. Він назвав себе українцем, але говорив по-російському. Почав так: „Ніякої самостійної України не існує. Самостійну Україну видумали в Римі, Берліні, Відні різні мерзотники за гроші". За це його публика нагородила рясними оплесками, після яких він почав безбожно лаяти російські революційно-соціялістичні партії (по суті організаторів мітингу). Публика окриками протесту заглушила його. Тоді в шум вмішався Б. Ніколаєвський, який прокричав, що ми боремось, щоб і Україна була з нами (або під нами! — Л. Л.), але, коли Україна захоче бути самостійною, то ми (росіяни) не перечитимемо. Переборюючи криком замішання і шум, почав був ще щось говорити згаданий вище „українець", але вже публика валила з залі. (ЛЛ).

Микола Чубатий.

Наука українцям з останніх американських виборів

Останні американські вибори, з яких американський нарід перевів вибір цілої палати репрезентантів, третьої частини сенату та багато губернаторів, суддів і урядників відбувалися під враженням того поважного міжнародного положення, в якім Америка стала першим та головним партнером. Тим разом участь у виборах була відсотково дуже велика, а це доказ, що американський нарід тим разом поставився до виборів з особливим почуттям відповідальности.

Ці вибори були прекрасним прикладом діяння американської демократії, бо нарід вибирав не партії, а одиниці, які вважав найкращими кандидатами на дане місце. Коли кажемо, що останні вибори були найкращим взором діяння американської демократії, то слід підкреслити, що вони були тим взором демократії у протилежному розумінню до того, як його розуміє багато українців. В дискусії на тему демократії та партійництва автор тих стрічок нераз підкреслював, що може зовсім добре існувати демократичне громадянство без партій, зокрема в недержавних народів та ще й поза своєю національною територією. Отже противно, як думає багато свіжо прибулих до Америки українців. Як тоді говорено, партії мають рацію існування в народів на своїх рідних територіях, зокрема у державних народів, бо там партії мають реальний грунт до праці. Вже й тоді було підкреслено, що навіть у державних народів велике число партій є шкідливе, а здорово думаючі англосаські народи обмежують своє політичне життя можливо до найменшого числа партій — двох або трьох великих партій. Так є в Англії, так є теж в Америці. Ми тоді писали, що велике число партій ослаблює націю, а політичні партії надто часто перемінюються в партійні кліки довкола проводу, що думають не про загальне добро, але про свої особисті інтереси. Останні американські вибори показали, що в цей критичний час американський нарід поставився навіть до своїх двох могутніх партій, демократичної та республіканської, аж надто критично та вибирав людей з поміненням їх партійної приналежности, бажаючи бачити на високих місцях найкращих та найбільше талановитих громадян. Тому самі останні американські вибори принесли прикрі несподіванки партійним клікам, а помогли затріюмфувати моральній та інтелектуальній вартости людини. Одним словом в останніх виборах американський нарід вибирав не партії, але американців.

Найклясичнішим прикладом поразки партійництва були вибори в стейті Ню Йорк. До виборів, як звичайно, стали дві могутні американські партії, яких сили десь були в цім стейті майже рівні. Демократи мали звичайно перевагу в самім місті, республіканці поза Ню Йорком. Змагання йшли передовсім за три становища: ґувернатора стейту Ню Йорк, молодшого сенатора та мейора міста. Вислід виборів став повною поразкою обох партій. Ні одна велика партія не вибрала своєї повної лісти, натомість з кожної партії нарід вибирав талановиті індивідуальности. Республіканець Тамес Дюї, знаменитий адміністратор та непримиримий ворог комунізму, зістав перевибраний. Сенатором став демократ Ліман, якого вважали за більше талановитого ніж республіканця Генлі. Знов мейором Ню Йорку став Імпелітері, який кандидував як незалежний кандидат проти незвичайно активної передвиборчої агітації обох партій, Демократичної та Республіканської. Обі великі партії ставили своїх кандидатів з-поміж італійського походження, так само, як італійського походження був незалежний кандидат Імпелітері. Це перший раз в історії тої метрополії світу мейором став кандидат непопираний ніякою великою партією, а тільки попертий прихильною публичною опінією рядового громадянина.

Вибори в стейті Ню Йорк виявляють, що американському народові остогидли партійні кліки; він давав своє довір'я не партіям, але людині, громадянинові, за його вартісну працю для громадянства. Подібну відразу американського народу до партійних клік та їх кандидатів можна було завважити

(Докінчення на стор. 3-тій)

М. Сіверський.

У БОЛЬШЕВИЦЬКІМ МІШКУ

(Спогади колишнього плужанина).

12)

Усі ті виступи різних джазів Л Утьосова, Я. Скоморовського, Б. Ренського, окремі виступи В. Козіна, Джапаридзе, Менакера та інших пропагандистів „циганщини" та легкого жанру, давали у зборах аншлаги, це страшенно подобалося харківчанам, що у своїй більшости були міщанами і до того ж ще й зрусифікованими.

Харківчани вщент заповнювали або залю театру української музкомедії, кол. „Мусури", що мав понад 3,000 місць, або літній театр, де відбувалися ці гастрольні виступи і віддавалися всеціло „циганщині" та „ліричним пісням", забуваючи на той час жахливу советську буденщину з її вічними стояннями в черзі за харчами або за взуттям чи одягом. Приїздили на гастролі драматичні театри різних братських республік, а насамперед з Росії, але вони не користувалися популярністю і мусіли з певним дефіцитом відїздити з Харкова.

У мої функції, як помічника начальника літніх ґастролів, входило стежити за читкістю роботи обслуговуючого апарату театрів, де відбувалися ці ґастролі, видавати програми усіх спекталів, організовувати їхню рекляму та фото і макетні виставки. Це було також одним з чинників успіху ґастролів.

Але далеко поважніша робота була у редакційнім секторі треста, де я провадив роботу по редаґуванню стилістично і мовно майже усіх постав як драматичних театрів так і опери та музичної комедії. Зокрема мені доводилося дуже багато часу віддавати редакції перекладів опер, бо їхній стан був просто жахливий. Кожний артист, що здебільшого не знав української мови і співав тільки заучені на пам'ять слова з опер, намагався сам собі виправити тексти партій, як йому здавалося зручніше і як йому було „в голосі", підставляючи інші слова, або змінюючи тексти своїх партій зовсім.

Уже згодом, коли я покинув роботу у театральному тресті і перейшов на роботу до оперного театру у характері звідуючого редакційним сектором, мені доводилося багато часу витрачати на цілі дискусії з артистами, що самовільно зміняли тексти своїх ролів, бо їм, мовляв, так лінше пасувало до голосу. Відомий оперний тенор, заслужений артист Республіки, „золотий фонд республіки" — як сам себе називав, Кипаренко-Даманський, був дуже капризна і гістерична людина у роботі та навіть і у приватному житті. Він часто приходив до мене і провадив цілі дискусії спиводу своїх ролів, вимагаючи, щоб йому змінювали слова текстів так, як він цього хоче і як пасує до його голосу. Коли я не згоджувався з цим, доводячи, що його зміни цілком міняють зміст партії, то він тут же мене вилаявши, біг до головного режисера Лапицького, чи до директора театру чи до когось з „власть імущих", доводив їм, що я не згоджуюсь з його змінами тексту, що він не буде співати, що його не шанують в театрі тощо. І досить часто керівники театру, заспокоївши Кипаренка - Даманського, що все буде полагоджено, як він того хоче, кликали мене і говорили, а то просто благали мене зробити щось, щоб не сварити Даманського і не робити скандалу в театрі. Доводилося поступатися і зміняти тексти так, як хотів артист.

Таким же гоноровитим і самодуром був і баритон опери Будневич, що також нікого не слухаючи з адміністрації, співав свої арії так, як йому було краще і як він вважав за потрібне. Ніякі мої рапорти до дирекції театру, про те, що Будневич не співає по клавірах, нічого не могли вдіяти з цим „самодуром" і він стаючи у позу „героя-коханця" заявляв дирекції театру: „Коли вам не подобається як я співаю, то я іду собі геть, бо мене і так запрошує до себе Свердловський театр". І доводилося директорам опери згоджуватися на все, аби тільки справді він не покинув театру.

Переклади деяких опер, як то „Кармен", „Ріголетто", „Севільський Цирульник" „Євгеній Онегин" та інших робили знавці нашої літературної мови як Микола Вороний та Ол. Варавва. Їхня мова була музична, соковита і літературна. Але все нещастя було в тому, що від цих перекладів лишилися тільки „роги та ноги", бо в оперних театрах ніхто ніколи, до мене, не стежив як виконують артисти свої партії, за якими клавірами і тому кожний змінював слова у своїх ролях, як хотів і як йому пасувало. Отже, було дуже важко встановити першоджерело, очистити його від намулу і зробити справжнім перекладом опери. До дого ж ще треба було витримати всі гістерії і напади, що їх робили артисти на мене, не хотячи відступати від власноручно пороблених текстів своїх партій і співати за тими текстами, що я їх відновив, ідучи слідом за перекладами таких великих мовознавців як Вороний чи Варавва!

Мені пригадується один випадок, що стався у моїй кімнаті, де я працював, з тенором Коробейченком, що не згодившись з моїми виправленнями у текстах його партій, поставив стільці підряд, скинув свою маринарку і впав на стільці „непритомним", протестуючи цим проти „брутального втручання" у його тексти, як він потім писав у своїй заяві до дирекції театру. Я звичайно цим його „фортелем" не дуже пройнявся і вилив на його голову цілу карафку холодної води. Він одразу ж „очуняв", піднявся і побіг до дирекції скаржитися на мене. Звичайно, його скарга ні до чого не довела, бо дирекція мала твердий наказ від Народного Комісаріяту Освіти та Комітету в справах мистецтва, очистити всі тексти опер від самовільного втручання артистів і виконувати їх за першоджерелами. Правда, за цим ніхто не стежив, але я, виконуючи цей наказ, робив чистку цих текстів без жалю. Після цього випадку, Коробейченко та його дружана мецо-сопрано Манківська до мене ставилася формально, не щиро.

У такій боротьбі за першоджерельність перекладів опер я провів цілий сезон 1933 року. Моїми спільниками у цих заходах були лише з артистів Литвиненко, Вольгемут та Паторжинський, що справді старалися виконувати тексти, так як було подано в клавірах.

Репертуар же театру за цей сезон був дуже різноманітний. опери — „Аїда", „Євгеній Онегин", „Кармен", „Пікова дама" (її чомусь перекладали „Вінова краля"), „Севільський Цирульник", „Ріголетто", „Паяци" та советські опери „Тихий Дон" і „Піднята цілина". З балетів йшли „Вогонь над Гангом" (Ференджі), „Лебедине озеро", „Дон-Кіхот", „Спляща красавиця" та інші.

Літом 1934 року було столицю Украніської Советської Республіки перенесено з Харкова до Києва. Отже і кращі оперні сили мали перекинути з Харківського оперного театру до Київського. Десь у середині червня того року я дістав повідомлення, що і мене також переводять до Київського Оперного театру на цю саму посаду. Переїздили до Києва і Литвиненко Вольгемут, Паторжинський, Зоя Гайдай та інші артисти. Частина з кращих залишалася в Харкові, бо не можна було знекролювати харківську оперу, яка лишалася краєвою оперою. Переїзд артистів відбувся десь у перших днях серпня місяця, а я ще повинен був задержатися в Харкові, бо мав ще здати справи новій людині, що стала на моє місце. Це був колишній редактор газети „Геть Неписьменність" — Л. Якимчук.

(Далі буде).

Вол. Дорошенко.

Спогади про спогади

Вага спогадів і наші вимоги до їх авторів.

Спогади, записки, листування — ось важливі джерела, що у кожного культурного народу мають велику допоміжну, а часом і переважну, вагу для дієписця поруч із офіційними актами та документами. Нераз — тільки в мемуарній літературі знаходить він вияснення фактів і подій, занотованих в урядових актах, тих спонук і пружин, що їх викликали і їх порушували, висвітлення того, що діялося поза лаштунками й часто-густо не тільки не діставалося до прилюдного відома, але й не було заноторане в урядових документах. То ж добре зробив п. Кедрин, поручивши цю преважну справу в своїй статті „Ненаписані спомини" в ч. 241 „Свободи", що вже знайшла свій відгук у репліці п. С. О. „Як писати спомини" („Америка", ч. 78). А що обидва автори не вичерпали теми й до їх слів можна докинути ще не одне, то я дозволю собі зайняти увагу шановних читачів порушеної ними справи.

Насамперед — про сам характер споминів. Зовсім слушні домагання ставляє п. Кедрин до довголітнього громадського й політичного діяча (в даному разі д-р. Л. Цегельського) щодо змісту й способу писання спогадів. Він хоче, щоб автор у своїх споминах відтворив добу, у котрій жив, та дав свій власний образ: образ живої людини, що діяла, робила добре і зле, поборювала других та не цуралась би написати у своїх споминах правдиві свої погляди і правдиві переживання, відірвані від актуальщини", себто від злоби для теперішнього. Автор замітки в „Америці" чомусь образився за вислів „чоловік грамотний" і, вбираючися в тогу „півграмотного", ломиться, як кажуть, у відчинені ворота. Мовляв, „спомини, писані звичайною буденною людиною, але правдиві, мають більшу вартість, як спомини, писані з більшою освітою (sic!), а неправдиві, щоб когось не образити".

Та ж саме правдивости спогадів і домагався п. Кедрин. Ходить бо не тільки про те, але й про те, щоб не викривити минулого в інтересі своїм власнім, або кого іншого, якоїсь групи, свого „чоловіка" чи „своїх людей". Ходить про те, щоб автор був якнайбільше об'єктивний і безсторонній у представленні подій та оцінці діяльності осіб політично чи особисто йому немилих. Отже тут проти слів п. Кедрина п. С. О. властиво не повинен мати ніяких застережень — обидва автори хотять одного й того самого. Але годі ж на одну дошку ставити якогось визначного політичного діяча,от хочби д-ра Л. Цегельського, навіть як би він писав „лицеприятно", й якогось „півграмотного", звичайного собі з'їдача хліба, що далі своєї дзвіниці нічого не бачить й не може своїм обмеженим зором огорнути широкі обрії, а своїм невишколеним розумом збагнути хід подій і вчинки діячів. Розуміється — всякому своє, і історик з подякою приймає й свідченої простої людини, її нехитре оповідання, як ми приймаємо нераз наївні оповідання наших старих літописців, що писали, „не мудрствуючи лукаво". Якщо вони занотовували, як слід, якусь подію, подали точну її дату, її перебіг, то — певна річ — кожний історик з великою вдячністю поставиться до того, неже освіченого літописця. Але ж не можемо ми ставляти на одну дошку, напр., Чорчила і якогось його „півграмотного" земляка, або Айзенгавера й першого ліпшого його сержанта.

Ідеал — ідеалом, а ми будемо вдячні свому визначному діячеві й за найбільш суб'єктивні мемуари. Суб'єктивні, але не брехливі. Це різниця! Du choc des opinions saillit la verite', каже французька приповідка. Зіставляючи записки мемуариста з іншими свідоцтвами, ми кінець кінцем пізнаємо правду минулого. Людина не є свята й живий, імпульсивний діяч навіть проти своєї волі, може, внести — і вносить — у своє оповідання багато суб'єктивного, освітлюючи події і вчинки у залежності від своїх поглядів і симпатій. Візьмімо, напр., спогади про події української визвольної боротьби з одного боку Вол. Винниченка („Відродження нації"), а з другого Віктора Андрієвського („З минулого"). Автори — антиподи. Їх світогляди, переконання, симпатії, а заразом і освітлення подій та людей просто протилежні. Обидва пишуть з великою пристрастю й імпульсивністю. Що ж — можете ви сказати, що хтось із них „брешіе", вмисне викривлює дійсність? Розуміється, що ні. Кожен описує так, як їх сприймав. І в кожного є своя правдива. Майбутній історик того часу буде однаково вдячний і тому і другому.

За одного з найоб'єктивніших наших мемумааристів справедливо вважається проф. Дмитро Дорошенко, а проте й його незвичайно цікаві й цінні спогади й його історія української визвольної боротьби 1917-20 рр. невільні від вільних і невільних прогріхів, зумовлених прогетьманським становищем автора. І багато слушних закидів зробив йому не так давно п. Вол. Кедровський на сторінках того самого вінніпезького „Українського Голосу", що передрукував у новій шаті спогади Дм. Дорошенка, видані свого часу „Червоною Калиною".

А які сторонничі спогади напр. покійного др. Осипа Назарука „Рік на Великій Україні", що по своїй появі викликали незвичайно прихильну оцінку одних і не менш неґативну других, які вважали цю річ за криве зеркало.

Таких прикладів можна приточити більше, але з цього не виходить, що автори їх даремне трудилися, й краще було б, як би їх спомини взагалі не появилися. Нічого подібного! Для історика всі вони цікаві й важливі не тільки своєю фактичною стороною, але й освітленням самих фактів, важливі й для характеристики автора й його становища, як політика й діяча. Отже можемо лише тішитися, коли появляються спогади й наших Чорчилів або Айзенгаверів і наших звичайних собі смертельників. Розуміється, для нас цікавіші спогади Петлюри або Коновальця, ніж першого-ліпшого козака чи стрільця, але й спогади останніх можуть докинути неодну цеголку до пам'ятника минулого. Тільки швець повинен знати своє шевство й до кравецтва не мішатися. Ніякий простий вояк не заступить нам генерала в змалюванні не тільки цілої бойової кампанії, але й поодинокої битви, проте й його спостереження і враження можуть докинути не одну рисочку до загальної картини. І чим більше таких вояків напишуть свої спогади про бої, в яких вони разом брали участь, тим важливіший буде для історика їх матеріял. Отже можна лише побажати, щоб хто тільки годен, списував усе, що пережив у свому житті — чи то буде пан, чи Іван. А вже просто конечна річ, щоби писали свої спогади наші визначні діячі. Писали, не відкладаючи на „завтра", на „вільніший час" і т. д. Ми всі ходимо під Богом і ніхто не знає, коли махне косою кістлявий косар.

Та чим скорше зачне хтось писати свої спогади, тим краще — і для нього й для громадянства. З роками пам'ять слабне, а це може дуже прикро відбитися на праці мемуариста. Він не одне може поминути або представити не так, як було насправді. Не зі злої волі, а просто через забуття.

16-тий З'їзд ОДВУ

В днях 2-го, 3-го й 4-го вересня 1950 р. відбувся 16-тий річний З'їзд Організації Державного Відродження України (ОДВУ) в Ню Йорку в готелі Джордж Вашингтон. Організацію ту основано в 1928 році для несення допомоги визвольній бороотьбі українського народу.

Організація росла швидким темпом і поширювалася по всіх згромадженнях американських українців.

З'їзд відкрив короткою промовою довголітній голова проф. Олександер Неприцький-Грановський, що вистояв на становиці голови в найтяжчих умовинах та ставав в обороні доброго імені організації, де лише треба було.

В час з'їзду зареєстровано 38 делеґатів і делеґаток відділів та поверх сотні гостей. Що відділи й членство дбає про свою організацію, видно було з цього, що на з''їзді заступлені майже всі активні відділи та що приїхали делеґати теж із далеких місцевостей. Багато делеґатів і делеґаток приїхали на власний кошт, а це вже найкраще вказує, як дорогою їм є організація ОДВУ.

До переведення з'їзду вибрано п. Степана Коцюбу предсідником, Івана Харамбуру й Григора Кальбу місто-предсідниками та Михайла Середовича й Михайла Белендюка секретарями.

Делеґати й делеґатки розуміли вагу хвилини та напружували свої зусилля, щоб з'їзд став не лише переглядом минулорічної праці, але найважніше, щоб він пхнув організацію до посиленого маршу вперед. „Переходимо до посиленого маршу", часто можна було почути.

Із звітувань членів уступаючої Центральної Управи ОДВУ присутні довідалися про працю в минулому році, про успіхи та про труднощі й недомагання. Великою перешкодою в організаційній праці було розпорошення Центральної Управи, замалий контакт із відділами, брак частіших організаційних поїздок та найважніше відсутність органу, що інформував би широкий загал про життя й працю організації. Світлою сторінкою було видавання журналу „Самостійна Україна".

Головна Управа Українського Золотого Хреста, як виходило із звітів їхніх урядниць, звернула увагу в першу чергу на відновлення неактивних відділів УЗХ. В цьому напрямі можна похвалитись певними успіхами.

Може найменше діяльности проявляли відділи Молоді ОДВУ. Залишився тільки один такий відділ активним і справі молоді організація мусить посвятити більше уваги й праці, заявив референт.

По звітах розвинулася широка дискусія з вияснениями на різні запити.

Потім прийшов на черґу реферат п. Ярослава Гайваса, знаного громадського діяча Західних Українських Земель п. н. „Міжнародне положення й перспективи українського визволення та сучасне положення в Україні". Прелеґент докладно розглянув два противні табори, сходу й заходу, аналізуючи всі їхні плюси й мінуси. До цього світового положення входить і українське звено в цім світовім ланцюху. Мусимо бути по одній стороні барикад; для нас лишається тільки західній світ. Розглядаючи сучасне положення в Україні прелеґент перейшов усі брутальні методи, якими Москва нищить все, що є національно-українське, щоб не дати змоги розвинутися українській нації. Підкреслив теж наше завдання-допомагання воюючій Україні.

По вичерпній дискусії закінчено перший день з'їздових нарад, але Комісії продовжували свої наради до пізної ночі.

Другий день нарад почато читанням привітів від організацій і осіб із Европи, Канади й Америки. Зі звітувань делеґатів і делеґаток відділів присутні довідалися, що відділи не сплять, та що праця, і то різноманітна, таки ведеться. Вислід звітувань виказав, що організація живе, працює й приготовляється до пожвавлених акцій.

Довшу промову виголосив недавно прибулий п. Микола Біґун, складаючи привіт і подяку за допомогу від Товариства Політичних В'язнів.

Виборча комісія предкладає дві листи кандидатів на Ц.У. ОДВУ, один із осідком у Шікаґо, другу із осідком у Ню Йорку. Більшістю голосів переходить друга ліста. Вибрано нову Центральну Управу в такому складі: проф. Олександер Неприцький-Грановський голова, Володимир Різник і інж. Степан Куропась місто-голови, д-р. Володимир Михайлів рекордовий секретар, Григорій Кальба й інж. Євген Новицький фінансові секретарі, Володимир Череватюк касієр, Володимир Шемердяк, Микола Біґун, п. Павліш і Андрій Повх організаційна колеґія, д-р. Лапичак і Степан Коцюба референти преси й пропаганди, проф. Петро Голубенко референт культурно-освітній, Іван Попович, Іван Харамбура, В. Кавка, Василь Гречук і Іван Заблоцький організаційний трибунал, І. Скочиляс, Б. Войтанівський і П. Войновський контрольна комісія. До Головної Управи УЗХ ввійшли: Анна Гладун голова, Павлина Різник місто-голова, Міра Повх рек. секр., д-р. Галина Лащенко організаційний референт. До Головної Управи Молоді ОДВУ вибрано: Михайло Середович голова, Оксана Сцібайло місто-голова, Маруся Попович, рек. секр., Михайло Белендюк організаційний референт.

В. Шеремдяк відчитує резолюції від комісії резолюційної й по короткій дискусії й поправках їх принято одноголосно. Резолюції комісії організаційної відчитує п. Микола Біґун і по дискусії їх принято одноголосно. В резолюціях сказано, між іншим, таке: „Тільки здоровий націоналізм, як виразник національної духовости, стремлінь і бажання народу, змагаючи до створення й упорядкування політичних відносин у світі на принципі взаємного пошанування національних прав, може запевнити правдиве щастя народам і звільнити світ від нівелюючої доктрини большевизму". Далі сказано, що „ОДВУ стоїть на плятформі повної консолідації українських самостійницьких сил на еміґрації", є „за консолідацію на базі УНРади", та визнає „що українським політичним представництвом на терені ЗДА є УККомітет".

На цьому закінчено другий день нарад. Цеї ж неділі ввечорі відбувся з'їздовий бенкет із танками. В часі бенкету відомий баритон А. Радванський відспівав прекрасно мельодійним голосом кілька пісень, а акампаніювала йому молода підростаюча сила Оксана Сцібайло.

В понеділок з'їздові наради продовжувалися в домівці 10-го відділу ОДВУ. Д-р. В. Михайлів відчитав резолюції від комісії фінансової. Їх по довшій дискусії принято. Коли вичерпано всі точки програми закінчено 16-тий з'їзд відспіванням національного гимну.

Іван Харамбура

НАРАДА ПРОПАГАНДИСТІВ.

Протягом 4-х днів у Києві відбувалася нарада в питаннях пропаганди, скликана ЦК КП (б) У. Головну доповідь про підсумки навчального року 1949-50 і про напрямні роботи у наступному році виголосив секретар ЦК Назаренко.

Незадовго після того відбувся 4-тий пленум ЦК комсомолу. Темою нарад ще раз були заходи на поліпшення культурно-масової роботи комсомольських організацій серед молоді. Окремо обговорювано недоліки в роботі Переяслав-Хмельницького райкому комсомолу.

На обидвох нарадах постановлено посилити пропаґандивну офензиву в Україні.

(У. Д.)

ЛИСТИ З АМЕРИКИ

25. Як закінчиться війна...

Перед американцями стоїть величезне завдання — роз'яснити світові, що буде зроблено в Кореї, як закінчиться війна. Совєти зуміли задурити голови мільйонам людей своєю грубою брехнею про те, як почалася війна у Кореї. А тепер вони будуть поширювати нову брехню про те, що буде по війні!

Кожний, хто пише закордон — до родичів, друзів чи у ділових справах, може допомогти з'ясувати правду. Але спершу треба самому ясно знати факти, щоб змогти їх ясно викласти.

Перший факт: Злучені Держави не хотуть жодного спеціяльного становища в Кореї — ні будьякого контролю, ні військових баз. Війна провадилась з вирішення Об'єднаних Держав, щоб відбити нахабну аґресію. Війна не провадилась задля якогось завоювання чи опанування.

Проте, ще є тільки один бік нашої політики,а є й другий, конструктивний, про який говорив Секретар Чужоземних Справ Ачесон у своїй пам'ятній промові до Об'єднаних Держав 20 вересня. Америка передбачає для нової об'єднаної Кореї широку програму соціяльних реформ і економічної відбудови, але головна роля у виконанні тої програми належатиме нашій країні.

„Так само як Корея стала символом опору аґресії" — сказав Ачесон — „так само вона повинна стати живим символом відновленого життя. Він накреслив широкі пляни відбудови зруйнованих міст, відновлення промисловости і надання країні можливостей відновити її минулу продукційність",

Але секретар Ачесон не зупинився на самій Кореї. „Ми повинні", — сказав він — „боротися із злиднями так само, як ми боремося з аґресією. Тут на нас чекають широкі можливості принести нову надію мільйонам, що позбавлені їжі землі і людської гідности".

Дін Ачесон широко освітив проблему землевласности, можливості для людей мати власну землю і обробляти її у своїх власних господарствах. У багатьох частинах світу, а надто в Азії, держави хотять добитися кращого розподілу земельної власности. Комуністична пропаганда малює справу так, начебто Злучені Держави, як імперіялістична, реакційна країна, є проти таких потягнень. Ачесон підкреслив неправдивість такого твердження. Він сказав, що навпаки, Америка симпатизує зусиллям дати кожному господареві його власну землю, хоча, звичайно, кожна країна може мати своє власне рішення. В Америці міцний, незалежний фармер завжди був живим втіленням нашої демократії. У нашій новій ролі світової потуги, ми хотіли б щоб такі ж стовпи демократії і сили існували і в інших країнах. Мета Совєтів є протилежна — вони хотять запровадити колективізацію і поставити фармера під контроль держави.

Так само важливо налагодити краще використання землі — боротися з ерозією ґрунту, застосовувати краще насіння, кращий реманент і краще добриво. Так за допомогою Програми Технічної Допомоги, так званої „четвертої точки" Злучені Держави допомагатимуть налагадити краще життя всюди, для людей різних країн світу.

Мета американців в Кореї і в інших частинах світу відзначає величну сторінку в історії звільнення людства і жодна пропаґанда не зможе затьмарити, або викривити цю мету. Кожний американець може в душі бути гордий з цієї сторінки!

Це є стаття з серії щотижневих статтей, поширюваних тепер Загальною Радою Американської Єдности з метою допомогти американським громадянам ширити правду про Америку по всьому світу.

Заввага: Як пицете до рідні чи знайомих в країнах, які знаходяться у сфері совєтських впливів, пишіть так, щоб не пошкодити їм!

БАЖАН НА „ДНІПРОБУД"

В Академії наук УССР відбулася „творча зустріч письменників, поетів і журналістів з ученими", яких партія призначила вже до робіт на будовах на Волзі і Дніпрі. У склад делеґації письменників і поетів входили такі люди, як М. Бажан, Ю. Смолич, П. Воронько, М. Шумило і ін. Поети і письменники „живо цікавилися новобудовами та задавали численні запитання". Учені, в свою черґу, „розповіли про велику будову комунізму, докладно охарактеризували велике господарське значення її".

Як видно, партія дала вже замовлення. Незабаром можна сподіватися виходу з друку мільйоновими тиражами повістей, оповідань, поезій, нарисів, що будуть розповідати про „героїчний труд совєтських людей", ,щасливе життя", „прямування до висот комунізму".

Наука українцям з останніх американських виборів

(Докінчення зі стор. 2-гої).

і в інших стейтах. Проти перевибору Тефта сенатором зі зі стейту Огайо повели нагальну агітацію не тільки Демократична партія, але й всі проводи великих робітничих юній, що об'єднують біля 20 мільйонів організованого робітництва. Робітничі юнії зібрали навіть поважний окремий фонд на повалення Тефта, як співавтора закону Тефт-Гартлі. Проти вибору Тефта заявився навіть президент Труман, а проте Тефта вибрано сенатором в такім промисловім стейті як Огайо й з такими великими індустріяльними містами як Клівленд та Акрон та більшістю куди більшою, ніж за попередніх виборів. Це не доказує силу Республіканської партії, але силу індивідуальности Тефта, непримиримого ворога комунізму та гострого критика політики дотеперішньої адміністрації. Іншими словами і рядовий громадянин і організований робітник йшли за своєю особистою оцінкою кандидата, не оглядаючись на опінію ні партії, ні верхівки своєї робітничої юнії. Знов, не партійництво, але особа перемогли у виборах.

Американські останні вибори, хоч зберегли ще демократичну більшість в Конґресі, зазначилися гострою критикою політики теперішньої адміністрації, зокрема її закордонної політики, що була ведена деколи надто угодово супроти комуністів. Жертвою того напряму впали такі стовпи Демократичної партії, як сенатор з Мериленду Тайдінґс, що старався вибілювати адміністрацію зі закидів сенатора Мек Картія, який відкривав впливи комуністів та їх попутчиків в теперішній американській політиці. Впав теж провідник демократичної більшости в сенаті, сенатор Лукас, постійний оборонець укрядової політики.

Ці вибори повчають нас українців, що для практичної американської демократії партія давно перестала бути таким конечним табу, без якого нарід жити не може. Вони могли би бути повчальним прикладом навіть і для Української Національної Ради, що не партія, а людина, її інтелектуальні та моральні вартості, повинні бути рішальними теж ів цій національній установі.

Коли партійництво стає завадою в державної американської нації, а сам нарід проломлює насилу огорожу партійних кіл, коли видить, що вони не все репрезентують спасення нації в нинішні важкі та відповідальні часи, то оскільки більше в українськім національнім житті слід позбутися беззмістовного партійництва. В українськім національнім проводі нам слід ставити людей, що самі дають запоруку сумлінної праці для українського народу. Останні американські вибори стали доброю показовою лекцією, що для такої збірноти, якою є американсько-українська спільнота, поділ по партійній засаді як уже прямо не шкідливий, го непотрібний.

ВИСТАВКА ПРО КОРЕЮ

В багатьох міських і сільських бібліотеках України позлаштовувано виставки про Корею. На виставках показують матеріяли, що мають „інформувати про корейську народну республіку".

КОНВЕНЦІЯ СОЮЗУ УКРАЇНОК

(Докінчення зі стор. 1-ої)

факт, що приявна на конвенції сеніорка п-ні Олена Кисілевська була вже в 1912 році членом Просвітної Комісії УНСоюзу та її представницею в Україні. — Адв. Дудун вітав СУА від „Провидіння", Д-р Р. Криштальський від Української Народної Помочі, а від ЗУАДКомітету склав привіт д-р Павло Дубас. Крім численних привітів від відділів СУА та інших організацій, письменні привіти наспіли від Союзу Українок Канади, Конґресового Секретаріяту Українців Бразилії, Української Жіночої Організації Бельгії, ООЧСУ та цілого ряду інших організацій. Привіт від Матірного Т-ва Союзу Українок надіслала його голова, п-ні Мілена Рудницька. Між особистими привітами були м. і. від п-ні Павликовської з Німеччини, п-ні Мудрик з Бразилії та інших. З окремим одушевленням приявні вітали п-ню Ізидору Борисову, рідну сестру Лесі Українки, вибираючи її, як і п-ню Кисілевську до Почесної Президії.

Звіти Головної Управи і дискусія

Обширний звіт з діяльности СУА за минулий час здавала голова Союзу, п-ні О. Лотоцька, накреслюючи рівночасно пляни праці на майбутнє. Її звіти доповнювали інші члени Управи: Антоніна Кульчицька, Олена Гординська, Павля Будзол, Олена Мураль, Іванна Бенцаль, Катря Ярош, Анна Сивуляк, Марія Бабяк, Олена Штогрин, Марія Головата, Стефанія Вовчок, Марія Марусевич, Марія Насевич і Татяна Костик. В звітах окремо підкреслено харитативну та культурно-освітню працю Союзу, в цьому теж видання органу „Наше Життя" та видання творів Лесі Українки в англійській мові. Дискусія найдовше зупинилась над справою постійної платної сили в канцелярії СУА, власного дому для Союзу УА та постійного видавничого фонду. Всі ці справи вирішено позитивно. Вирішено, щоби чергова конвенція СУА відбулася в травні 1952 р. в Дітройті.

Прийняття і показ ноші

На закінчення першого дня нарад відбулося прийняття, получене з показом української ноші. Зібраних на прийняттю вітала від Конвенційного Комітету Павлина Панамаренко, а проводила ним колишня голова СУА, Аннета Кмець. Під час вечері п-ні Лотоцька відзначила кількадесять піонерок і заслужених довголітних працівниць СУА окремими ювілейними відзнаками. Довшу доповідь на тему праці і завдань СУА і СФУЖО виголосила п-ні Кисілевська. Другу довшу доповідь в англійській мові виголосив приявний на конвенції голова Українського Конґресового Комітету, проф. Лев Добрянський, з'ясовуючи політичну акцію УККомітету в користь визвольних змагань українського народу та ролю жіноцтва. Він зокрема зупинився на вартості останнього видання Союзом Українок творів Лесі Українки, ідеї якої так близькі західній культурі і американському народові.

Багатий показ ноші, що відбувся під проводом п-ні Стефанії Пушкар, був незвичайно інтересний.

Другий день нарад

В другому дні нарад, після недільних відправ в місцевих церквах, продовжувано дискусію над звітами та плянами праці на майбутнє. Амалія Рублева виголосила доповідь про працю жіноцтва в світлі загально українських потреб. Молодь Союзу мала свою окрему сесію.

Вибором нової управи та ухваленням відповідних резолюцій в загально-українських і організаційних справах закінчено цю дев'яту ювілейну конвенцію Союзу Українок Америки.

Ювілейний концерт і вистава

На закінчення Конвенції відбувся в неділю ввечорі в Горожанськім Клюбі Ювілейний Концерт, присвячений Лесі Українці, основну доповідь про творчість якої виголосила Віра Шпаківська. Привітне слово виголосила Осипа Грабовенська. В програмі концерту були виступи скрипачки Люби Головатої, співачки-солістки Інни Черняхівської, пяніста проф. Романа Савицького та рецитаторки Ніни Горленко.

Виставлена артистами Українського Театру під дирекцією Володимира Блавацького драма Лесі Українки „На полі крови" була високомистецьким завершенням цього вечора.

З нагоди конвенції видано мистецький „Срібний Вінок" — Ювілейний Збірник Союзу Українок Америки.

ПОШУКУВАННЯ

Пошукую своєї тети, здому **ЯВДОХА ШАБЛІЙ**, села Даниливці, Зборів. Хтоби знав про неї або вона сама, прошу зголоситись до:
WASYL SHLACHTUN
510 E. ,12 St., Apt. 20, New York, N.Y.

Хто знає, або чув, де находиться проф. ІВАН ПОПЕЛЬ. В серпні ц. р. приїхав до ЗДА. Прошу дати знати під адресу:
1952 W. Evergreen Avenue,
Chicago 22, Ill.
Жінка **Калина.**

Шукаю: БРИЛИНСЬКИХ, СТРУТИНСЬКИХ, ХОМИНІВ. Здоровлю друзів і знайомих та учнів з Гайденав.
МАКСИМ БРИЛИНСЬКИЙ
63 Pearl St., Milford, Mass. U.S.A.

ЛЕШИК МИКОЛАЙ з Сушиці Рикової, повіт Самбір, Західна Україна, пошукує **М. КОЗАНКЕВИЧА**, котрий приїхав тому 3 місяці до U.S.A. Прошу обізватися на адресу:
NICHOLAS LESHYK,
5352 So. Campbell Av., Chicago 32, Ill.

HOLOWATYJ, Michael and wife who arrived in Phila., Pa. in August 1949, last known address 1006 N. 6th St., Phila., Pa. are asked to get in touch with the **International Institute,** 645 N. 15th St., Phila. regarding their parents in Austria.

Пошукую свого вуйка
ТИМЕЙЧИК ДМИТРА
АБО ЙОГО ДІТЕЙ.
Вуйко походив зі села Радне, повіт Лісько. Працював у вуглевих майнах.
Прошу, хто знає про них, або Вони самі, зголоситись до:
ROSALIA TYMEYCHYK
7014 Columbia Avenue,
Hammond, Ind.

ДОКУМЕНТАЦІЯ КОМУНІСТИЧНОГО НАРОДОВБИВСТВА В КОРЕЇ

Токіо, 13. листопада. — Американські військові фотографи фільмують в Кореї жахливі злочини комуністичного народовбивства, жертвою якого, — згідно з дотеперішніми підсумками, впало поверх 36,000 осіб, в тому около 900 американців. Документальні фільми пороблено в кожному випадку негайно після відкриття злочину. — Тепер державний департамент звернувся до головного командування з проханням зібрати всі ті випадки в один документарний фільм, що буде предложений Об'єднаним Націям та судовій комісії, яка прослідить воєнні злочини. В міжчасі відкрито нові злочини народовбивства. Свідки в більшості випадків зізнають, що ці злочини поповнювано за вказівками советсько-російських „соратників" комуно-корейських злочинців.

● Сотні листів з подякою за побажання, прислані з нагоди врятування життя від замаху підписав президент Труман підчас поїздки яхтом по водах Заливу Чесапік. — Письма надходять ще дальше.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Тов. Укр. Січ, від. 170, повідомляє, що збори відбудуться у неділю, 19. листопада, в У. Н. Домі, 183 Fleet St., в год. 6. ввечорі. Обовязком кожного члена прийти на збори і вирівняти свої вкладки, як також і приєднати нових членів до У. Н. Союзу ще цього року. — І. Грабар, секр.

БРОНКС, Н. Й. — З причини, що в суботу, 18. листопада, галя є зайнята, членські вкладки буде збирати для Тов. Любов, від. 298, п. П. Тіхманович, в неділю, 19. листопада, по Сл. Божій, в год. 12. вполудне, в церковній галі, 1745 Вашинґтон Еве. — В. Морозович, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Бр. св. О. Николая, від. 175, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 19. листопада, в год. 12:30 пополудні, в залі У. Н. Дому, 4655 Мартін вул. Просимо членів прийти на означений час, бо в год. 2:30 на тій самій залі відбудеться ювілейний концерт від. 292 У. Н. Союзу. Запрошуємо всіх членів нашого відділу бути на цім концерті та вислухати реферату гол. предс. У. Н. Союзу п. Д. Галичина. — За уряд: В. Братусь, предс.; В. Вілінський, кас.; В. Бартош, секр.

БОФАЛО, Н. Й. — Бр. св. О. Николая, від. 127, повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 19. листопада, в церковній залі, зараз по співаній Сл. Божій. Проситься всіх членів взяти участь у цих зборах та не забувати на свої обовязки. Подається теж до відома, що по зборах в другій половині місяця в останніх двох тижнях урядники будуть урядувати в середу від 8. год. до 10. ввечорі в церковній залі при Filmore і Oneida St. Робимо це для вигоди тих, що з різних причин не все можуть бути на місячних зборах. Просимо молодих і старших громадян із нової іміграції приходити в згадані середи і полагоджувати справи свого членства. — І. Вула, предс.; П. Володка, фін. секр.; М. Левицький, рек. секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Тов. ім. Івана Франка, від. 83, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 19. листопада, в год. 1-шій вполудне, в Домі Тов. У. А. Горожан, 847 Н. Френклин вул. Проситься членів прибути на ці збори і вирівняти свої вкладки, бо в місяці листопаді замикається книжки, а грудень переходить вже на другий рік. — С. Чорномаз, секр.

АСТОРІЯ, Л. АЙ. — Місячні збори Бр. св. О. Николая, від. 5, відбудуться в суботу, 18. листопада, в год. 7:30 ввечорі, в галі У. Д. Гор. Клюбу, 31-14 — 30 Еве. Просимо всіх членів і члениць прийти на збори, бо є деякі справи до полагодження. Довгуючих членів просимо вирівняти свій довг. Просимо всіх українців, які ще не є членами У. Н. Союзу, прийти і вписатися в члени. — За уряд: М. Галан, предс.; Г. Василик, кас.; П. Барнич, секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Місячні збори Бр. св. Івана Хрестителя, від. 270, відбудуться в неділю, 19. листопада, в год. 3:30 пополудні, в У. Н. Домі. Просимо всіх членів і члениць прибути на ці збори і забрати тикети на баль, котрий відбудеться ще цього місяця в У. Н. Домі. — За уряд: Н. Заяць, предс.; Н. Пігура, фін. секр.; В. Бутковський, рек. секр.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

ЗВІТИ ЗІ З'ЇЗДІВ ТА РІЗНИХ ІМПРЕЗ залягають не тільки тому, що їх багато, але головно з цеї причини, що вони задовгі. Ми змушені їх дуже скорочувати, або цілком не містити. Ще раз прохаємо писати якнайкоротше й тільки про те, що сутнє й найважніше. При цьому прохаємо писати чітко і тільки на одній сторінці картки.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 13. жовтня 1950 р. померла по тяжкій недузі
ЗОФІЯ СЛИВИНСЬКА,
членкиня від. 350 УНСоюзу в Стемфорд, Конн. Покійна походила з міста Краковець, повіт Яворів, Зах. Україна.
Покійна полишила в смутку мужа, двох синів і дві дочки.
В. Й П.

Дня 5. жовтня 1950 року помер в Easton, Pa.,
ІВАН ГАБРИЛОВИЧ,
член від. 137 У. Н. Союзу, в 62. році життя.
Покійний родився в місті Берестечко, повіт Дубно, Волинь, Україна. Оставив жінку Параскевію та дітей Марію, Евстахія, Степана, Івана й Анну.
Похоронено його на кладовищі Holy Cross Cemetary у Wagnerville, Pa.
В. Й. П.

Дня 27-го жовтня помер в 64 році життя довголітній член від. 105 УНСоюзу в Найстави, Па.,
ПАВЛО КОЗНАРСЬКИЙ.
Покійний родився в Фредропіль, пов. Перемишль, Зах. Україна. До Союзу вступив в 1908 році. Був активним громадянином, та одним з піонерів громадського життя в Филаделфії, Па. Був членом основником від. 105 УНСоюзу, Тов. Просвіта, Тов. Укр. Ам. Горожан та Укр. Громади дільниці Найстави.
Оставив в смутку жінку і трьох синів. Похорон відбувся 30-го жовтня. Хай Американська Земля буде Йому легкою.
М. Мельник, секр.

УКРАЇНСЬКІ КУПЦІ НА НАРОДНІ ЦІЛІ

КОМУНІКАТ СОЮЗУ УКРАЇНСЬКИХ КУПЦІВ І ПРОМИСЛОВЦІВ У ФИЛАДЕЛФІЇ

Отсим подаємо до відома Українського Громадянства, що ґрупа українських купців, членів нашого товариства, розуміючи потреби українського культурногромадського життя та свідома обовязків українського купця супроти громади, рішила добровільно оподаткувати свої підприємства у висоті ½% **ВІД ЗАГАЛЬНОГО ОБОРОТУ НА УКРАЇНСЬКІ ЗАГАЛЬНІ ЦІЛІ.** Зложена сума і її призначення буде подавана до загального відома кожного місяця через пресу.

Це рішення обовязує нижче вичислені підприємства з днем 1-го листопада 1950 року.

В звязку з цим будуть припинені персональні товарові звороти (так звані премії) у тих підприємствах, в яких вони дотепер обовузували.

1) **СКЛАД МЕБЛІВ — М. Головатий** — 329 West Girard Ave.
2) **СПОЖИВЧА КРАМНИЦЯ І МОЛОЧАРНЯ — Новаківська-Ценко** ("Mary's Grocery") 832 N. Marshall St.
3) **ПЕКАРНЯ GOLDEN LOAF — Козачик** — 615 N. 3rd Street.
4) **„ОДЕСА" — (споживчі товари, городина, овочі) — Старух-Дейчаківський-Бойчук** — 997 N. Marshall St.
5) **„ТРИ ДРУЗІ" — (споживча крамниця) — Анюк-П. В. Ткач** — 821 N. Marshall St.
6) **„ТОРГІВЛЯ" — (крамниця споживчих, молочних і мясарських товарів) — Антоня і С-ка** — 800 N. Marshall St.
7) **УКРАЇНСЬКА ПРАЛЬНЯ — Лукавська** — 986 N. 7th Street.
8) **„БРОДИ" — (Споживчий Базар) — Ковальчук-Сохор- Батанчук** — 251 South St.
9) **„ЛУНА" — (споживча крамниця) — О. Бадуляк** — 4430 Germantown Ave.
10) **ПРОДАЖ ГОРЯЧИХ КОВБАСОК і Содової Води — О. Лукасевич** — 872 N. Marshall St.
11) **ЦЕРКОВНЕ І КАНЦЕЛЯРІЙНЕ ПРИЛАДДЯ — Богачевський-Рогач С-ка** — 714 Poplar St.
12) **„БАЗАР" (виробничо-торговельна кооператива)**, — 822-823 N. Franklin St.,

Управа Союзу Українських Купців і Промисловців закликає інші українські підприємства прилучитися до цієї акції.

ЗА УПРАВУ:
Антоняк Іван, секретар. **Д-р Старух Богдан, голова.**

ТАРЗАН, ч. 2471. Приятель в біді

MENACED BY SCONDER'S WAVING GUN TARZAN FOUND IT IMPOSSIBLE TO HEAD OFF THE MURDERER'S RETREAT TOWARD THE PROTECTING JUNGLE.

QUIETLY THE JUNGLE LORD STOOD UP ON THE OTHER SIDE OF THE LIFEBOAT.

AN INSTANT LATER THE APE-CRY ECHOED OVER THE WATER---

---AND, IN RESPONSE, MOLAT CAME BOUNDING DOWN THE BEACH.

Distr. by United Feature Syndicate, Inc. -2471-

Загрожений револьвером Скондера, Тарзан зрозумів, що він не всилі відтяти відворот вбивника під охорону джунґлів.

Спокійно господар джунґлів станув по другому боці лодки.

Хвилину пізніше розлягся малпячий крик понад воду...

... у відповідь на нього Молат почав бігом скакати на побережжя.